

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D. a soudců JUDr. Petra Černého, Ph.D. a Mgr. Václava Trajera v právní věci **žalobce: H&D oil s.r.o.**, sídlem Bavorská 856/14, Praha, zastoupeného Mgr. Tomášem Krejčím, advokátem, sídlem Pařížská 204/1, Praha, proti **žalovanému: Česká obchodní inspekce**, ústřední inspektorát, Štěpánská 15, Praha, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6.6.2012, č.j. ČOI 62580/12/O100/2400/11/12/Hy/Št,

t a k t o :

- I.** Žaloba **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 6.6.2012, č.j. ČOI 62580/12/O100/2400/11/12/Hy/Št, kterým bylo podle § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), změněno rozhodnutí ředitele inspektorátu České obchodní inspekce Ústeckého a Libereckého kraje (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 17.4.2012, č.j. ČOI 48598/12/2400/R 0172/2012/Vr/Št, tak že slova „OČMM – po korekci, kde naměřená hodnota 83,69 nedosáhla stanoveného minima 84,5“ se nahrazují slovy „OČMM – po korekci, kde naměřená hodnota 83,9 nedosáhla stanoveného minima 84,5“, ve zbytku bylo rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrzeno. Uvedeným rozhodnutím správního orgánu I. stupně byla žalobci uložena pokuta ve výši 1 200 000,- Kč, protože prokázaným prodejem 2 druhů pohonných hmot nesplňujících požadavky na jejich jakost celkem v 5 ukazatelích, a to pohonné hmoty BA 95 Super, která nevyhověla limitním hodnotám ČSN EN 228 (2009)-BS celkem ve 3 ukazatelích jakosti: konec destilace, kde naměřená hodnota 231,5 °C překročila stanovené maximum 214 °C, OČMM – po korekci, kde naměřená hodnota 83,9 nedosáhla stanoveného minima 84,5 a

OČVM – po korekci, kde naměřená hodnota 93,7 nedosáhla stanoveného minima 94,6 a pohonné hmoty Nafta motorová, která nevyhověla limitním hodnotám ČSN EN 590-BS ve dvou ukazatelích jakosti: bod vzplanutí, kde naměřená hodnota <20,0 °C nedosáhla stanoveného minima 53 °C, a destilační zkouška – 95% (V/V) přdestiluje při teplotě, kde naměřená hodnota 369,9 °C překročila stanovené maximum 365,0 °C, tím porušil jako ten, kdo je fyzicky prodal ustanovení § 3 odst. 1 zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot (dále jen „zákon o pohonných hmotách“) a tím se dopustil správního deliktu podle § 9 odst. 1 písm. b) zákona o pohonných hmotách, jak bylo prokázáno při kontrole Českou obchodní inspekcí dne 1.11.2011 v provozovně – čerpací stanice H&D oil v Roudnici nad Labem. Žalobci bylo dále uloženo uhradit náklady řízení.

V žalobě uvedl, že je i nadále přesvědčen o správnosti svého právního stanoviska obsaženého v odvolání. Rozhodnutí žalované nerespektuje jednu ze základních zásad správního práva vyplývající z ustanovení § 50 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), která stanoví povinnost správního orgánu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i neprospěch toho, komu má být povinnost uložena. Podle ust. § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách právnická osoba neodpovídá za správní delikt, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila. Žalobce již ve svém odvolání uvedl, že se snažil a snaží dodržovat veškeré předpisy, týkající se kvality dodávaných pohonných hmot, tj. zejména jejich složení, a předcházet jakýmkoliv porušením příslušných předpisů. Dále vynaložil veškeré možné úsilí, aby nedošlo k neoprávněné manipulaci s pohonnými hmotami, která by mohla negativně ovlivnit jejich jakost, s tím, že kontroluje časy řidičů, kteří závoz pohonných hmot provádějí. Žalobce si není vědom zaviněného porušení jakékoliv povinnosti týkající se kvality pohonných hmot, které byly nabízeny k prodeji zákazníkům v čerpacích stanicích, jež provozuje, neboť sám není dodavatelem těchto ropných produktů. Odchylny od požadované jakosti u předmětných pohonných hmot nemohl sám odhalit. K manipulaci s pohonnými hmotami muselo dojít ještě před jejich dodáním do čerpací stanice s pohonnými hmotami, kterou žalobce provozuje. Žalobce je přesvědčen, že měla být zkontrolována dodávka pohonných hmot od dodavatele, a to společnosti Čepro a.s. Žalobce opakovaně žádal žalovaného o spolupráci, aby nedocházelo k manipulaci s pohonnými hmotami, a to jak během přepravy, tak po jejich závozu do čerpací stanice, avšak jeho žádosti nebylo vyhověno. Pokud k manipulaci s pohonnými hmotami došlo ještě před jejich dodáním žalobci, neměl žalobce objektivně možnost, ani při vynaložení veškerého úsilí, aby porušení povinností vyplývajících ze zákona o pohonných hmotách zabránil. Žalobce zároveň zaslal žalovanému záznamy z mechanického registru stojanů, které jasně dokládají množství přijatých a vydaných pohonných hmot, tedy prokazují, že po závozu dodaných pohonných hmot jich bylo následně vydáno stejné množství, a nedochází k ředění pohonných hmot ze strany žalobce. Při stanovení výše pokuty nepřihlédl správní orgán ke všem skutečnostem uvedeným v ust. § 10 odst. 2 zákona o pohonných hmotách, neboť nebyl zjištěn a prokázán jakýkoliv konkrétní škodlivý následek spojený s nedostatky v jakosti předmětných pohonných hmot. Při stanovení výše škody nelze vycházet z očekávání či předpokladů možných vzniklých škod, aniž by tyto skutečně nastaly. Žalobce nesouhlasil ani s výší uložené pokuty, neboť v obdobných případech byly ukládány pokuty v menším rozsahu než žalobci. Tato skutečnost vyplývá ze seznamu provozovatelů čerpacích stanic uveřejněného na webových stránkách České obchodní inspekce. V závěru žaloby bylo navrženo, aby v případě, že soud nezruší žalobou napadené rozhodnutí a rozhodnutí správního orgánu I. stupně, domáhá se žalobce upuštění od

uložení pokuty ve výši 1.200.000,- Kč nebo alespoň jejího snížení.

Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě navrhl její zamítnutí a odkázal na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí. Kontrolu času řidičů provádějících závoz nepovažuje žalovaný za dostatečný liberační důvod ve smyslu ust. § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách. Žalobce neprokázal, že by prováděl například vlastní kontroly jakosti pohonných hmot před jejich prodejem spotřebiteli nebo jiná účinná opatření, která by vypovídala o tom, že před provedenou kontrolou skutečně vynaložil veškeré úsilí pro zabránění porušení povinnosti. Žalovaný nepovažuje kontrolu kvality pohonných hmot při závozu a po něm za nemožnou. K obvinění dodavatele z dodání nekvalitního paliva žalovaný uvedl, že není povinen provádět kontroly na žádost podnikatelů, kteří se domnívají, že jejich obchodní partneři neplní své smluvní závazky. Žalovaný netvrdí, že žalobce s pohonnými hmotami nutně manipuloval, byl postihnut pouze za prodej konkrétních paliv, která neodpovídala požadavkům zákona. Některé zjištěné odchylky vzbuzují podezření, že mohly být zapříčiněny neoprávněnou manipulací s palivem, ale není zde postavena najisto, že k manipulaci muselo dojít, natož ze strany žalobce. Řešený správní delikt je deliktem takzvaně ohrožovacím, pro jehož spáchání postačuje, je-li zákonem chráněný zájem pouze ohrožen a škodlivý následek nemusí nutně nastat. Žalobce konkrétně neuvedl, které publikované případy považuje za obdobné. Například v případech, kdy nebyl dodržen pouze požadovaný bod vzplanutí u motorové nafty, byly ukládány pokuty nejčastěji řádu desetitisíců. Nejednalo se ovšem odchylky natolik výrazné, jako byl rozdíl zjištěný v tomto případě. K velmi nízkému bodu vzplanutí motorové nafty zde nadto přistupuje i nedodržení dalších parametrů. V neposlední řadě je třeba také zmínit, že se jedná o sedmou pokutu uloženou žalobci za porušení povinností od roku 2010 a tento případ, a proto prakticky nemá obdoby.

Žalobce ve své replice uvedl, že podnět adresovaný České obchodní inspekci byl učiněn nejen z důvodu jeho vlastní ochrany, ale proto, aby bylo případně zabráněno dalšímu dodávání nekvalitních pohonných hmot dalším provozovatelům čerpacích stanic. Žalobce byl přesvědčen, že spoluprací s Českou obchodní inspekcí by mohla být odhalena příčina a původ nekvalitních pohonných hmot. Je v zájmu České obchodní inspekce, aby bylo zabráněno šíření nekvalitních pohonných hmot. Ze strany žalovaného nebyl prokázán žádný škodlivý následek spojený s nedostatky pohonných hmot a žalovaný tuto skutečnost nijak nezohlednil při vyměření sankce. Má za to, že vyměřená pokuta je nepřiměřeně vysoká a odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008, které se zabývá především výši uložených sankcí a uvádí, že sankce by neměla mít likvidační charakter. Judikatura k výši sankcí nebyla při vyměřování sankce zohledněna.

Při jednání soudu právní zástupkyně žalobce odkázala na žalobu a navrhla její vyhovění.

Při tomtéž jednání pověřená pracovnice žalovaného odkázala na dosavadní vyjádření a navrhla žalobu zamítnout.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé s.ř.s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ust. § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s.ř.s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s.ř.s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo

jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s.ř.s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

Po přezkoumání skutkového a právního stavu dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

Ze správního spisu postoupeného soudu žalovaným soud zjistil tyto podstatné skutečnosti. Z kontrolního protokolu ze dne 1.11.2011 vyplývá, že byly v provozovně žalobce na adrese U letiště, Roudnice nad Labem, odebrány vzorky pohonných hmot, a to Super BA – 95 (Natural 95) a motorová nafta (Diesel). Z laboratorních zkoušek provedených společností SGS Czech Republic, s.r.o. je zřejmé, že vzorky nevyhověly v rozsahu, jak byl specifikován v úvodu tohoto rozsudku. Žalobce v průběhu řízení, a to jak v námitkách proti protokolu o kontrole ze dne 28.11.2011, tak v odporu ze dne 21.3.2012, tak i ve svém odvolání nezpochybňoval správnost laboratorních výsledků. V průběhu správního řízení se dovolával toho, že učinil veškerá možná opatření a nemohl porušení povinností zabránit. V průběhu správního řízení předložil záznam z evidence mechanického registru stojanu, aby doložil, že nedochází k ředění pohonných hmot. Dále uvedl, že kontroluje i časy odjezdu řidičů, aby zabránil případné manipulaci s pohonnými hmotami. Součástí správního spisu je i dodací nákladní list společnosti Čepro, a.s. ze dne 27.10.2011 z něhož vyplývá, že předmětné pohonné hmoty dodala žalobci právě tato společnost.

Podle § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách pohonné hmoty lze prodávat nebo vydávat, pouze pokud splňují požadavky na jejich jakost a složení stanovené prováděcím právním předpisem, zvláštními právními předpisy a českými technickými normami.

Podle § 9 odst. 1 písm. b) zákona o pohonných hmotách právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že prodá nebo vydá pohonnou hmotu, která nesplňuje požadavky na pohonné hmoty podle § 3 odst. 1.

Podle § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila.

Podle § 10 odst. 2 zákona o pohonných hmotách při určení výměry pokuty právnické osobě se přihlídnou k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům.

Správní soudy se opakovaně vyjádřily k výkladu shora uvedených ustanovení, jež dopadají i na projednávaný případ.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9.2.2011, 1 As 112/2010, www.nssoud.cz: „*Platná právní úprava postihu porušování právních povinností právnickou osobou je založena na odpovědnosti právnické osoby za správní delikt. Rozumí se jím protiprávní jednání právnické osoby, jehož znaky jsou stanoveny zákonem, které ukládá správní úřad (orgán) trestní sankci stanovenou zákonem. Subjektem odpovědnosti (odpovědná osoba) je právnická osoba jako celek. Obdobně, jak je tomu u většiny správních deliktů (s výjimkou především přestupků), i v případě správní sankce podle ustanovení § 9 odst. 1 zákona o pohonných hmotách se jedná o objektivní odpovědnost (odpovědnost za protiprávní jednání bez podmínky zavinění). Je tomu tak z praktických důvodů. Zjišťování a dokazování*

zavinění v situacích, kdy porušení povinností je často výsledkem činnosti řady jednotlivců, tak jak to ostatně zmiňuje i sama stěžovatelka, by totiž bylo velmi obtížné a zdlouhavé. Ve snaze zjednodušit postavení příslušných správních orgánů při ukládání sankcí podnikatelským subjektům je proto právní úprava správních deliktů podle zákona o pohonných hmotách založena na objektivní odpovědnosti (nebo také „odpovědnosti za výsledek“) na rozdíl např. od odpovědnosti podle trestního zákona. K objektivní odpovědnosti právnických osob srov. také rozsudek NSS ze dne 27. 1. 2004, čj. 3 As 3/2003 – 38 (publikováno pod č. 389/2004 Sb. NSS) v souvislosti s celními delikty. Obligatorním znakem skutkové podstaty správního deliktu právnické osoby tedy není zavinění. K vyvození odpovědnosti postačuje samotný fakt porušení nebo nesplnění povinností stanovených zákonem nebo uložených na jejich základě...).“

Správní delikt podle § 9 odst. 1 písm. b) zákona o pohonných hmotách je deliktem ohrožovacím, proto je jeho skutková podstata naplněna pouhým prodejem pohonné hmoty, nevyhovující požadavkům (byť jedinému) na jakost a kvalitu (srov. např. rozsudek KS v Ústí nad Labem, pobočka Liberec, ze dne 26.11.2013, 59 A 70/2012, www.nssoud.cz). Dále soud uvádí, že ani skutečnost, že subjekt, který se dopustil protiprávního jednání, jednal v dobré víře, nemůže být v těchto případech důvodem zproštění z této sankční odpovědnosti (obdobně k tomu viz rozsudek NSS ze dne 12. 12. 2003, 5 A 110/2001, www.nssoud.cz). Relevantní skutečností z hlediska odpovědnosti žalobce za správní delikt přitom není možné dodání závadného paliva přímo dodavatelem žalobce. Odpovědnost za kvalitu prodáváných paliv a tedy i za porušení povinnosti prodávat paliva v požadované jakosti nese zásadně prodejce (srov. rozsudek MS v Praze ze dne 30.7.2010, 7 Ca 215/2008, www.nssoud.cz).

V daném případě je podstatné, že žalobce nepopírá, že byl porušen zákon o pohonných hmotách, nepopírá ani to, že by nevyhovující pohonné hmoty byly prodávány. Spornou je především jeho vlastní odpovědnost za správní delikt, neboť žalobce má za to, že v jeho případě absentuje zavinění. Na žalobci je, aby prokázal ve smyslu ustanovení § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách, že ani přes veškeré úsilí, které bylo možné po ní požadovat k tomu, aby zabránila porušení povinnosti, se porušení povinnosti nepodařilo zabránit.

K možnostem opatření, která může v rámci kontroly kvality provozovatel čerpací stanice činit se vyjádřil Městský soud v Praze (s odkazem na znalecký posudek) ve svém rozsudku ze dne 7.5.2013, 10A 373/2011, www.nssoud.cz.: „Základní požadavky a doporučení pro zabezpečení jakosti prodáváných pohonných hmot, které může provozovatel čerpací stanice nevlastnící prostředky pro laboratorní kontrolu jakosti dodávek realizovat, aby splnil požadavky vycházející ze zákona o pohonných hmotách, lze charakterizovat následovně:

A) při výběru dodavatele/přepravce paliva uplatnit požadavek na certifikát podle normy ISO 9001, případně se zaměřit na důslednou kontrolu systému zabezpečení jakosti prodáváných pohonných hmot (zejména na druhovost přepravovaného materiálu, technologické postupy při změně přepravovaného produktu/procesy čištění komor nebo přepravní nádrže a podobně)

B) objednávku na objem dodávky paliva uplatňovat se zřetelem na aktuální volnou kapacitu nádrže čerpací stanice a dané roční období, v případě možnosti uplatnit požadavek na zapečetění výdejního potrubí z nádrže nebo komory přepravního prostředku v místě jeho plnění (rafinérie či velkosklad) před stočením dodávky paliva a kontrolovat obsluhou čerpací stanice neporušenost pečeti výrobce/výdejce.

C) z jednotlivých dodávek odebírat vzorky pro vizuální posouzení vzhledu stanovení hustoty. Pokud bude rozdíl mezi údaji na osvědčení jakosti a stanovenou hodnotou hustoty při 15 °C větší než 1,2 kg/m³, nepřipustit stočení paliva do nádrže čerpací stanice a dodávku reklamovat z důvodu překročení přípustné reprodukovatelnosti a podezření na porušení jakosti.

D) z každé dodávky odebírat referenční vzorky, vést zápisy o jejich odběru a ukládat je po dobu, než bude obsah nádrže obměněn, případně realizovat periodickou kontrolu jakosti dodaného paliva ve smluvní laboratoři.

E) pohonné hmoty odebírat především od jejich výrobce nebo ze skladů, které mají vlastní laboratoře vydávající osvědčení o jakosti a zavedený systém jakosti a kontroly jakosti.“

Důkazní břemeno leželo v daném případě na žalobci, dovolával-li se liberačního důvodu z jeho objektivní odpovědnosti za prodej nevyhovujících pohonných hmot. Z důkazů však žalobce předložil pouze výpis z mechanického registru stojanu. Ke kamerovým záznamům uvedl, že jsou evidovány jen 30 dnů, na evidenci příjezdu a odjezdu řidičů pouze odkázal. Jiné důkazy žalobce ani nenavrhl. Soud má však za to, že i kdyby předložil také uvedené důkazy, a to kamerové záznamy a evidenci časů příjezdů a odjezdů řidičů, nemohlo by to být považováno, i s ohledem na závěry uvedené v rozsudku Městského soudu v Praze sp. zn. 10 A 373/2011, za vynaložení veškerého úsilí, které bylo možno po žalobci požadovat. Je zřejmé, že ani v případě, pokud by Česká obchodní inspekce zahájila kontrolu i u dodavatele žalobce Čepro, a.s. a zjistila u něj pochybení, neznamenal by to zproštění odpovědnosti za správní delikt v daném případě u žalobce. Pokud žalobce nemá důvěru ke svému dodavateli, může provést kontrolu jeho dodávek sám, nebo zvolit jiného dodavatele. Z provedeného dokazování tak vyplývá, že se žalobce dopustil uvedeného správního deliktu, za který objektivně odpovídá a nepodařilo se mu prokázat splnění podmínek pro liberaci z jeho odpovědnosti podle § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách.

Dále žalobce shledává výši pokuty, která mu byla uložena ve výši 1 200 000,- Kč, za zcela zjevně nepřiměřenou.

Podle § 78 odst. 2 s.ř.s. rozhoduje-li soud o žalobě proti rozhodnutí, jímž správní orgán uložil trest za správní delikt, může soud, nejsou-li důvody pro zrušení rozhodnutí podle odstavce 1, ale trest byl uložen ve zjevně nepřiměřené výši, upustit od něj nebo jej snížit v mezích zákonem dovolených, lze-li takové rozhodnutí učinit na základě skutkového stavu, z něhož vyšel správní orgán, a který soud případně vlastním dokazováním v nikoli zásadních směrech doplnil, a navrhl-li takový postup žalobce v žalobě.

V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3.4.2012, 1 Afs 1/2012, www.nssoud.cz, Sb.NSS č. 2671/2012, je uvedeno, že „soudní řád správní umožňuje správnímu soudu zohlednit hledisko přiměřenosti sankce jen v situaci, kdy je soud podle § 78 odst. 2 s.ř.s. na návrh žalobce nadán pravomocí nahradit správní uvážení a výši uložené sankce moderovat a zároveň je správním orgánem uložená sankce zjevně nepřiměřená. Prostor pro zohlednění přiměřenosti ukládané sankce podle § 78 odst. 1 s.ř.s. by byl dán pouze tehdy, pokud by vytýkaná nepřiměřenost měla kvalitu nezákonnosti, tj. v případě, že by správní orgán vybočil ze zákonných mantinelů při ukládání pokuty, jeho hodnocení kritérií pro uložení pokuty by postrádalo logiku, správní orgán by nevezal do úvahy všechna zákonná kritéria, uložená pokuta by byla likvidační apod.“

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19.4.2012, 7 As 22/2012, *www.nssoud.cz*, Sb. NSS č. 2672/2012, „*smyslem a účelem moderace (§ 78 odst. 2 s.ř.s.) není hledání „ideální“ výše sankce soudem místo správního orgánu, ale její korekce v případech, že by sankce, pohybující se nejen v zákonném rozmezí a odpovídající i všem zásadám pro její ukládání a zohledňující kritéria potřebná pro její individualizaci, zjevně neodpovídala zobecnitelné představě o adekvátnosti a spravedlnosti sankce. V případě sankcí z obecných hledisek méně závažných (zde pokuty ve výši 10 000 Kč) proto bude moderace sankce zpravidla vzácnější než v případě sankcí výrazných.*“

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30.5.2008, 4 Ads 113/2007, *www.nssoud.cz*, vyplývá, že ukládání pokut za správní delikty, tudíž i rozhodování o jejich výši, se děje ve sféře volného správního uvážení (diskrečního práva správního orgánu), tedy zákonem dovolené volnosti správního orgánu rozhodnout ve vymezených hranicích, resp. volit některé z možných řešení, které zákon dovoluje (§ 78 odst. 1 s. ř. s.). Podrobit volné správní uvážení soudnímu přezkoumání lze jen potud, překročil-li správní orgán zákonem stanovené meze tohoto uvážení a nebo – v tomto směru došlo soudním řádem správním k rozšíření soudního přezkoumání – zda správní orgán volné uvážení nezneužil. Řádné odůvodnění ukládané sankce v případě správního trestání je základním předpokladem pro přezkoumatelnost úvahy, kterou byl správní orgán při svém rozhodování veden. Zohledněním všech hledisek, jež lze v konkrétní věci považovat za relevantní, pak určuje míru zákonnosti stanoveného postihu. Správní orgán je tak povinen při ukládání sankce podrobně a přesvědčivě odůvodnit, k jakým skutečnostem přihlédl, a navíc podrobně odůvodnit, jaký vliv měly tyto skutečnosti na konečnou výši pokuty. Výše uložené pokuty musí být v každém rozhodnutí zdůvodněna způsobem, nepřipouštějícím rozumné pochyby o tom, že právě taková výše pokuty odpovídá konkrétním okolnostem individuálního případu.

Správní orgán I. stupně odůvodnil výši pokuty tak, že závažnost správního deliktu je velmi vysoká, neboť se jedná o několikanásobné opakované poškození spotřebitele zkrácením jeho práva na nákup zboží ve stanovené jakosti. Za přitěžující okolnosti považoval charakter odchylek a že nezajištění zákonem stanovené povinnosti prodávat pohonné hmoty ve stanovené jakosti bylo u žalobce od 2.6.2010 dosud zjištěno už posedmé. Dosud pravomocně uložené pokuty ve výších 100 000,- Kč, 200 000,- Kč, 500 000,- Kč ani 1 000 000,- Kč dosud nevedly k zamezení opakování nedostatku. Polehčující okolnosti správní orgán I. stupně v daném případě neshledal a poukázal na horní hranici pokuty, která činí 5 000 000,- Kč. Žalovaný se s těmito závěry ztotožnil a uvedl, že tvrzení žalobce, že další vysoká pokuta může mít závažné následky pro jeho ekonomickou činnost, je pouze obecné, žalobce své majetkové poměry nijak nedoložil.

V projednávané věci záleželo především na žalobci, zda projeví svůj zájem na tom, aby uložená pokuta pro něj neměla likvidační důsledky, a to tím, že správnímu orgánu poskytne základní údaje o svých majetkových poměrech a tyto také věrohodným způsobem správnímu orgánu doloží či umožní správnímu orgánu doložit jejich pravdivost. Neučiní-li tak nebo odmítne-li správnímu orgánu poskytnout dostatečnou součinnost, bude správní orgán oprávněn vyjít z údajů, které vplynuly z dosavadního průběhu řízení a které si správní orgán je oprávněn zjistit bez součinnosti žalobce. Nepovede-li tento postup k přesnému výsledku, může správní orgán učinit jen základní představu o příjmech a majetku žalobce, a to i na základě odhadu (srov. rozsudek NSS ze dne 20.4.2010, 1 As 9/2008, *www.nssoud.cz*). S ohledem na shora uvedené dospěl soud k závěru, že žalobce v projednávané věci neunesl

důkazní břemeno ve správním řízení, když neprokázal likvidační důsledek uložené pokuty ani ve správním řízení nepředložil žádné důkazy či konkrétní tvrzení ve vztahu k její nepřiměřenosti. V dané věci byla pokuta uložena v první čtvrtině zákonného rozmezí, neboť horní hranice pokuty činí podle § 9 odst. 10 písm. b) zákona o pohonných hmotách až 5 000 000,- Kč. Dále je nutno vzít v potaz, že se jedná o opakované porušení zákonem stanovených povinností a dosavadní nižší pokuty nevedly k nápravě.

K námitce žalobce, dle které by měla být výše uložené pokuty určena v závislosti na míře zavinění a neprokázání škodlivého následku odkazuje krajský soud na shora citované ustanovení § 9 odst. 1 písm. b) zákona o pohonných hmotách, které zakládá objektivní odpovědnost právnických osob. K vyvození odpovědnosti postačuje samotný fakt porušení nebo nesplnění povinností stanovených zákonem nebo uložených na jeho základě. Správní orgán při úvaze o odpovědnosti žalobce za správní delikt vycházel ze závěru o kontrolním zjištění, který ve svých důsledcích znamená naplnění zákonných znaků skutkové podstaty správního deliktu dle ustanovení § 9 odst. 1 zákona o pohonných hmotách. Námitka žalobce, dle níž měla být zohledněna míra jeho zavinění a neprokázání škodlivého následku, je tedy s ohledem na objektivní odpovědnost za jím spáchaný správní delikt nepřijatelná. Existence škodlivého následku by v daném případě mohla být přítěžující okolností, jeho nezjištění však má na věc neutrální dopad.

Pro žalobu podle § 65 odst. 3 s.ř.s. domáhající se upuštění nebo snížení uloženého trestu z hlediska obsahového vymezení žalobního bodu platí, že vedle tvrzení, že trest za správní delikt byl uložen ve zjevně nepřiměřené výši, musí žalobní bod obsahovat i konkrétní skutková tvrzení, z nichž žalobce tento závěr dovozuje (tj. předestření skutečností, jež správní orgán náležitě nezohlednil). Soud nesmí nahrazovat žalobcův projev vůle a vyhledávat namísto něj skutečnosti, které správní orgán při stanovení výše trestu nevzal v potaz a které mohly výši trestu zásadním způsobem příznivě ovlivnit. Takový postup by odporoval základní koncepci přezkumu ve správním soudnictví, popíral by dispoziční zásadu a zásadu rovnosti účastníků řízení. Vymezenými žalobními body je soud vázán a v jejich mezích přezkoumává napadené výroky rozhodnutí správního orgánu o uložení trestu. Pouze shledá-li soud důvody, ze kterých má žalobce za to, že uložený trest je nepřiměřeně vysoký, jako opodstatněné, je oprávněn trest snížit či od něj upustit (srov. rozsudek KS v Plzni ze dne 29.9.2011, 17 A 22/2011, www.nssoud.cz).

Žalobce při odkazu na podobné případy uvedené na webových stránkách žalovaného zřejmě předpokládal, že to bude soud, kdo vyhledá na podporu jeho tvrzení na těchto stránkách případy řešené žalovaným, které byly po skutkové stránce obdobné přezkoumávanému případu, zjistí, jak v nich žalovaný rozhodl, a posoudí přiměřenost výše pokuty uložené žalobkyni k výši pokut uložených delikventům v uvedených případech. Takový postup soudu by však zcela odporoval shora citovaným právním závěrům o rozsahu soudního přezkumu ve správním soudnictví, zejména pak zásadě dispoziční a zásadě rovnosti účastníků řízení.

Jak je zřejmé z odůvodnění rozhodnutí správního orgánu I. stupně, jakož i z odůvodnění rozhodnutí žalovaného, všechny aspekty rozhodné pro udělení pokuty správní orgány zhodnotily při stanovení výše uložené pokuty a to dle soudu zcela správným a zákonným způsobem, kterému nemá co vytknout.

Soud veden shora uvedenými zásadami při přezkumu přiměřenosti uložené pokuty,

kdy do úvah správního orgánu může zasáhnout až tehdy, kdy je pokuta zjevně nepřiměřená, konstatuje, že takovouto nepřiměřenost neshledal.

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji ve výroku ad I. rozsudku podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Současně v souladu s ust. § 60 odst. 1 věty první s.ř.s. ve výroku ad II. rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly. Žalovaný sice uplatnil jako náklad řízení jízdné k soudu a zpět, avšak ani tento náklad nepovažuje soud za náklad nad rámec běžné úřední činnosti, neboť její součástí je i obhajoba správních rozhodnutí před soudem.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Ústí nad Labem dne 14. května 2014

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D., v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Markéta Kubová